

Выйходит у Львовъ
каждыя недель и
как святыя с 5-ой го-
диной по полудни.

Адміністрація віль-
ї, 8 улица Чарнецкого.

Редакція ул. Фран-
кальська 10, двері 10.

Письма приймають са-
стини франковими.

Рекламація заспо-
льгий вільний біля порта.
Уточнення не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Ч. 235. | № | Нині: | + | Луки ап.
Завтра: | 2 | Юнія пр. | 2 | Клавд.
Вольфан.

Неділя 18 (30) жовтня 1892

Всіхдъ сонця 6 р. 45 м.; всіхдъ 4 р. 41 м.
Баром. 768 терм. + 60° — 1·6

РОКЪ II.

Гаразди въ Россії.

Декотрій зъ нашихъ людей выбирають ся теперъ до Россії, думаючи, що тамъ имъ стане лѣпше. Нехайже тѣ, що мають охоту туди переносити, ся прочитають собѣ насампередъ отсю допись, яку дѣстало „Правда“ зъ України, а зъ котрої мы тутъ подаємо найважнѣйшій уступы:

Торбочне лихо, народне лихо тяжке, що скрило 25 губерній россійськихъ, не минуло і України: голодъ зачепивъ Харківщину, Полтавщину, Ворожнѣчину і іншій українській країні. Ще не вгамувавъ ся голодъ, якъ вже рано на веснѣ, ще зъ початку березня стали по голоднихъ краяхъ проکидати ся добутки голоду — тяжкий, заразливий недуги на людей і знову зачепили Україну. Найблѣльше потерпѣли Донщина, найначе мѣсто Ростовъ, де зъ тифу вмерло бѣльш 3 тисячевъ людности і бѣлькохъ лѣкарївъ. Не опамяталися люди вѣдь сего лиха, якъ насунуло ся нове ще гѣрше: холера і новий голодъ.

Въ той чась, якъ отсє пишемо, холера опанувала трохи що не цѣлою Україною: на-
вѣть по урядовимъ звѣсткамъ нема євъ тѣлько на Подольї и на Волыні, а по звѣсткамъ при-
ватнимъ она і тамъ уже проکинула ся. Сю-
тижку пошесть легко було не пустити, спини-
ти, колибъ адміністрація заздалегдь взяла ся
була до розуму. А коли холера лютує теперъ
скрзь по Россії, то окрѣмъ причинъ соціально-економічнихъ і політичнихъ, що залежать
вѣдь устрою імперії, головна вина лежить
въ недбалості адміністрації. Ще торбокъ лѣ-
томъ холера лютувала по всхѣдному Сибіру,
найначе по войску. Одначе про се лихо нѣ
одна часопись не вольна була подати звѣстку.
Вѣдомъ сего року холера проکинула ся по

країнахъ Персії, вельми близькихъ до межъ Россії, а вѣдь початку мая стала проکидати ся і на всхѣднихъ россійськихъ берегахъ Каспійского озера. Колибъ заразъ були організовани карантини і спинена комунікапія по озеру, то, певна рѣчъ, при добромъ адміністративно-санітарному доглядѣ холера не перешла черезъ озеро. Але адміністрація куняла; бороти ся зъ холeroю она взяла ся лиши зъ початку червня, коли холера опинила ся вже въ Баку, та ѹ та боротьба йшла вельми млаво, ажъ доки зъ Баку не розбѣгла ся людисть такъ, що зъ 120.000 утѣкло не менше 100.000, і доки не проکинула ся народна, хижя ворохобия въ Астраханѣ, Саратовѣ, Царицинѣ і іншихъ мѣстахъ і селахъ... Одначе, не вважаючи на всѣ заходы холера робила свою роботу, найлютѣше она буяла въ липні і серпні, і найблѣльше на Кавказѣ, на Кубанѣ, на Дону і на Волзѣ. Зъ українськихъ сторінъ тяжче за всѣхъ постраждало Чорноморе, Донщина і Воронїжчина. По сихъ краяхъ она проکинула ся одночасно — по урядовимъ звѣсткамъ зъ конця червня, та ѹ доси ще не вгамувала ся. Коли пяти вѣры урядовимъ звѣсткамъ, такъ за два мѣсяци — липень і серпень — занедужало:

на Чорноморщинѣ 27.080 а вмерло 15.288
на Донщинѣ 32.187 " 17.420
на Воронїжчинѣ 12.536 " 7.213
Зъ половины липня пошесть проکинула ся по Харківщинѣ і Катеринославщинѣ, а за мѣсяць стала лютувати по Київщинѣ, Таврії, Херсонщинѣ, Чернігівщинѣ і Люблинщинѣ. За увесь сей чась до 1 (13) вересня зъ холерами на Українѣ вмерло: 45.377. Въ Київѣ холера почала ся зъ 15 серпня: за два тижні занедужало 641, вмерло 112. Такимъ чиномъ холера на Українѣ проковтнула велику силу людей, а по цѣлій Россії за три холернихъ мѣсяці вмерло зъ холерами що найменше 250.000

душъ. Звѣстно, урядовихъ звѣстокъ не можна уважати певними, они чимало меншій дѣйствій і часомъ очевидячки брехливій. Уважаючи, що до конця холери ще далеко і взвиши на увагу торбочній і сегорбочній грошевій видалки на запомогу противъ голоду і на боротьбу зъ холерою; вваживши на ту руину сѣльської господарки, яку заподѣяла голодъ, можна сказати за певне, що холера і голодъ зруйнували, знѣвечили економічний побитъ і коштували вже Россію бѣльше, нѣжъ останна турецка війна зъ Болгарією.

На сему одначе не конець! Достоменно сконстатовано уже, що і вѣдь сїмъ ропѣ постигъ великий недорбдъ отже голодъ одинадцять губерній, мѣжъ ними сїмъ українськихъ, найблѣльше Полтавщину, бѣльшу половину Київщини, Херсонщину, Подольє. На запомогу отсимъ голодомъ країнамъ, якъ зрахувавъ урядъ і земство, треба до сїчня року 1893 тринацѧть міліонівъ рублівъ, а тымъ часомъ "увесь харчовий капіталъ імперії і земській вже видано, отже на запомогу треба позычки державної". Не диво, що безъ позычки дѣло не обійтеться, і треба буде не 12, а тричи по 13 міліонівъ запомоги, бо сама тѣлько Донщина вимагає запомоги вѣдь уряду, і то тѣлько на посїви 4,900.000 рублівъ. Цѣкаво звернути увагу отъ на що: Торбокъ запомогу, що йшла навѣть вѣдь земству, роздавали урядники і именемъ уряду, — такимъ чиномъ людисть вѣдь той запомозвъ бачила запомогу урядову, „царскій пайок“, „царску ласку“. Теперь ту запомогу велено вѣдбрати зъ селянъ зерномъ збожжа, і сей обовязокъ накинено земству (інституціямъ автоіномічнимъ). Выходить такъ: „Коли треба було помагати, то земство сидѣло руки згорнувшись; коли треба шкуру зъ насъ дерти, таєтъ і земство явило ся!“ Така поголоска кружас вже по Українѣ і змѣнняє авторитетъ уряду, а

наст. Настане — казавъ — зима, то ѹ такъ буде для него трудно возити ся зъ дитиною. Але вѣдь заплату за то, що лишить у насъ свою дитину, випросивъ собѣ заразъ дещо звѣстії і вязанку євна для своєї шкапи.

Такъ дѣставъ ся Алядаръ до наст., го-
нивъ коровы на пашу, коли вѣдь та угоравъ
ся зъ своєю дробною роботою, то мы оба ра-
зомъ грали ся. По обѣдѣ бувало скочить вонъ
на хвильку на долину підъ лѣсомъ і занесе
своїй мамѣ дечого, що лишить ся зъ обѣду.

За кѣлька днівъ ставъ циганъ збирати
ся вѣдь дорогу. Запрягъ суху шкапу до поло-
маного воза, висадивъ на него циганку і бувъ
вже готовъ. День бувъ мрачний, заразъ зъ
самого досвіта, коли я прийшовъ зъ Аляда-
ромъ до циганського шатра дивити ся, якъ
будуть вѣдь звѣдкати его родачъ.

Хлопець ажъ не знатъ, що собѣ робити
и стоявъ мовчки коло воза; не чутъ і не
видѣвъ нѣчого, лишь свою маму, що рѣвнодушно
і якъ безъ памяти сидѣла та водила мутними
очима доокола; євъ нѣчого не обходило, навѣть
євъ власна засумована дитина. Ледви що на
хвильку подивила ся на хлопця, і здавало ся,
що она єго навѣть не познає. Та ѹ циганъ,
що поравъ ся коло воза, не звертавъ зовѣмъ
на него уваги. Аї слѣду якоись батьківської
любови вѣдь нѣмъ. Навѣть той песя мавъ бѣль-
ше чутя, бо ласивъ ся бодай коло хлопця.

Коли вѣдь рушивъ, ставъ хлопець на

весь голось плакати, не зважаючи на мене,
пустивъ ся за возомъ дорогою черезъ поля.

— Мамо, мамо! кликавъ вонъ зъ розпуками
і гнавъ навазоводы зъ чорнимъ посомъ за
возомъ.

Ажъ теперъ обернувъ ся циганъ, але не
для того, що єго серце заболѣло за власною
дитиною і що хотѣвъ успокоити євъ ширимъ
словомъ, лишь для того, щоби заводячого
хлопця потягнути немилосердно кѣлька разовъ батогомъ.

— Підешь ты!? крикнувъ вонъ люто на
него, якъ на пса. Отъ такъ то вонъ пра-
щаєтъ ся.

За кождымъ ударомъ батогомъ Алядаръ
ажъ підскочивъ і пойкнувъ вѣдь болю, але
не вертавъ ся, лишь бѣгъ заедно за возомъ
і кликавъ свою матірь. Вонъ перебирає
своими дробними ноженятами такъ скоро, якъ
конь копытами.

Незадовго щезъ менѣ зъ очей у вивозѣ,
а за хвилью опосля прогомонївъ вже й тур-
котъ воза вѣдь сїрой осінній мраць.

Засумований вернувъ я домовъ. Я не
мавъ вже часу всіго розповѣсти, на що нади-
вивъ ся, бо вже бувъ часъ до школи.

Але коли я на полуднє прийшовъ зо
школи, то заставъ тутъ велику несподѣванку:
Алядаръ бувъ вже знову у насъ і ажъ захо-
дивъ ся вѣдь плачу. Передъ годиною привївъ
бувъ єго лютий батько на силу до насъ, а

Циганська дитина.

(Конець).

Такъ оповѣдавъ хлоцчина дальше; нѣ-
чого бѣльше, лишь, „що бути і плакати не
дають.“ А оповѣдавъ то такъ спокойно, якъ
колибъ то само собою розумѣло ся, якъ
вже нѣякъ не могло бути інакше —
такъ, бачите були вже до того навыкли.

Зъ той пори приходивъ хлоцчина до
наст. що дня вѣдь гостї. Послухавши моїї ма-
тери приходивъ за кождий разъ по обѣдѣ,
попоївъ та ѹ взявъ ще дещо для моїї ма-
тери.

Одного разу каже моїї мати: „Кобы я
такъ знала, що зъ него не буде волоцюга, то
я взяла бы єго до насъ“ — а я дуже зъ того
утѣшивъ ся. Намъ і такъ завсѣгды було по-
треба такого хлопця або дѣвчини; лѣтомъ
треба було комусь пасти гуси та коровы, а
зимою робити іншу поменшу роботу, котрої
рольномъ господарствѣ завсѣгды знайде
ся. Попри то мусвѣлі дѣти ще й до школи
ходили.

Одного дня переказала она черезъ Аля-
дара до старого цигана, щоби вонъ зайшовъ
коли до насъ. Вонъ прийшовъ і таки заразъ
приставъ на то, аби лишити свою дитину у

приижуе авторитетъ земства. На нашу думку — ся поголоска мае велику вагу лиходѣйну и свѣдчить про ту огидливу политику, яку помѣчаемо въ Россіи вже кѣлька лѣтъ, — политику, що простуе до того, щобъ яко мага бѣль розъеднати народъ зъ интелігенцію, яко мага бѣль посѣти недовѣрія середъ простого народу до интелігенції, скинуты на останню вѣтчины лиха народного изапевнити темну масу, що интелігенція зовсѣмъ байдужа до народу и до его нуждъ, а тѣлько самій царскій урядники пѣклуютъ ся про народній нужды.

Холера, хочь прикладами вельми сумными, показала рѣзницю тога ступня культуры, на якому народна маса стоить н. пр. въ Полтавщинѣ а въ Саратовщинѣ, въ Кіевщинѣ а въ Тамбовщинѣ або Нижегородщинѣ. Знаємо, що н. пр. по Саратовщинѣ, навѣть въ самомъ Саратовѣ прокинула ся була народна ворожбя: народъ паливъ холерній шпиталѣ, руйнувавъ аптики, бивъ и убивавъ лѣкарѣвъ. Тымчасомъ коли холера прокинула ся въ Полтавщинѣ въ константиноградскомъ повѣтѣ, народъ заразъ вырядивъ депутатію до Губернатора, просячи швидче прислати на села лѣкарївъ, фельчерївъ и організувати карантаны. Зъ гаєть бачимо зновъ и по Кіевщинѣ, зъ якимъ довѣріемъ народъ стрѣчає санітарївъ и лѣкарску запомогу.

(Дальше буде.)

Справы краевій.

(Кернициѣ по селахъ). Въ сѣчни с. р. розславъ Выдѣлъ краевій обважникъ до всѣхъ повѣтівъ зъ вѣзванемъ, щобъ въ порозумію зъ старостами приневолювали громады до скоршого урядження кернициѣ зъ доброю и здоровою водою и до уладження истинушихъ кернициѣ. Бо справджену, що громады мимо старань властей, до тога покликаныхъ, и мимо безнастанихъ нещастъ епідемічныхъ, якъ холери, черевного тифу, дезінітерів и т. п., которыхъ головною причиною есть бракъ вѣдь повѣтної воды до пиття, не почуваютъ ся до обовязку, зарадити лиху и направити истинуихъ недостатки. Повѣтій лѣкарѣвъ одержали такоже вѣдь політичної власти поручене, щобъ пѣдчастъ своихъ періодичныхъ подорожей по громадахъ воказували властямъ, де треба конче выкопати новій кернициѣ, або дати нове опембоване и вычистити истинуихъ кернициѣ.

Отже автономічній власти мали спольно зъ правительственими заняти ся тою справою, щобъ недбай громады приневолити до якъ найскоршого заосмотреня людей доброю водою.

вѣдь побѣгъ назадъ за возомъ, который лишивъ бувъ разомъ зъ жінкою въ сусѣдніомъ селѣ. Ажъ страхъ було намъ згадати, колько то вонъ мусѣвъ набити ся бѣдной дитини, коли вѣвъ еѣ назадъ до насъ.

Алядаръ не бравъ ся вже вѣтката. Треба було богато часу, закимъ вонъ трохи успокоивъ ся, але якъ ся смутокъ лишивъ ся въ нѣмъ на завѣтги. Та не туживъ вонъ такъ дуже за тымъ вольнимъ жitemъ циганськимъ, не за тымъ, аби вѣчно волочити ся та же брати, якъ то мы зъ разу собѣ гадали, нѣ, вонъ затуживъ бувъ тяженько за свою ненѣкою, що десь тамъ далеко вѣдь него, за постарѣлою циганкою, вѣдь котрои кождому ажъ ляло ставало, а лишь Алядара тягнуло до неї якоюсъ непоримою силою. То була вѣрна, начистѣйша любовь дитини, що показувала таке чудо и якъ то непорочне сонце озаряла всю погань циганського житя.

Алядаръ бувало часто, часто плаче. Вже нѣколи бѣльше опосля не виглядавъ такій здоровенькій, не бувъ такій говрливи, якъ тогди, коли бувало заходивъ до настъта въ своїй дитиницій простотѣ оповѣдавъ, якъ то немилосердній батько его выбивъ та поломивъ грубу палицу на циганцѣ. Вонъ бувъ бы радъ, щобъ ти гѣркій, люти часы назадъ вернули ся. Неразъ таки бувало, вѣтхнувши каже, що дуже радо даєть бы ся ще бѣльше бити, готовъ бы терпѣти люту студїнь,

И справдѣ власти ти взяли ся енергично до роботы; бѣда лише въ тѣмъ, що мають богато бѣлихъ перешкодъ, именно громады не мають на то грошій.

Вадовицкій видѣлъ повѣтовий порадивъ собѣ тому такъ: Щобъ громадамъ у своимъ повѣтѣ улекпити роботу и помогти имъ, купивъ за свои грошій на 40 метрбвъ довгий сверликъ до верченя кернициѣ и вѣддавъ его громадамъ. Се есть дуже добрий способъ, якъ помогти громадамъ, де трудно выкопати кернициѣ и де воду треба добувати ажъ зъ глубокой землѣ.

Якъ бы такъ всѣ повѣты схотѣли поти за прикладомъ вадовицкого, то вся суспільність зыскала бы на тѣмъ, бо була бы здорова вода до пиття, а черезъ то не ширились бы ткаль пошести. И матеріально зыскали бы притомъ громады, бо они, маючи публичній тягарѣ, хочь и радѣ бы сповнити волю властей, неразъ не можуть сповнити єї зъ браку грошій.

Допись.

Зъ Сокальщины.

(Вѣдкіе Читальнѣ „Пресвѣты“ въ Конотопахъ).

Въ селѣ Конотопахъ, въ повѣтѣ сокальскому, отворено дня 15 с. м. читальню „Пресвѣты“ заходами Вп. о. Ст. Алексеевича, мѣсцевого учителя п. И. Гуза, и п. Д. Бариша. Вѣдкіе се обходжено торжественно. Рано о 8 годинахъ вѣдправилась въ мѣсцевой церкви служба Божа, на которую вѣдалось много людей, не лише своїхъ, але и зъ сусѣдніхъ сѣль. О 5 год. вечеромъ вѣдбулись зборы и приступлено до выбору вѣдѣлу. Предсѣдателемъ на чась зборовъ выбрано о. Ст. Алексеевича, а секретаромъ п. Т. Бариша. До вѣдѣлу вѣшли: о. Ст. Алексеевичъ, мѣсцевый парохъ, яко голова; п. Д. Баришъ, яко заступникъ головы; п. И. Гузъ, мѣсцевий учитель, яко секретарь; И. Вознякъ, яко бѣблютекарь, а яко касіеръ Дацько Головка. На разъ вписало ся до читальнѣ 48 членовъ, а зъ тихъ 5 женощинъ.

Опосля вѣдбувшись ся при досить численнѣмъ збораню вечерокъ зъ дуже богатою програмою. Вступне слово виголосивъ Вп. о. Ст. Алексеевичъ. Въ свой дишай промовъ пояснивъ бесѣдникъ цѣль и користи читальнѣ, та заохочувавъ збораныхъ до пѣдприяння дѣла такъ великими ваги. Згадавши вѣдакъ ше великій добродѣйства Е. Вел. нашого Цѣсаря, виѣсь Найаси. Монархъ многолѣтство, котре удачно вѣдспівавъ хоръ мѣсцевий.

а хочь бы й голодъ, который малымъ дѣтемъ дуже допѣка, коли бы лишь мѣгъ знову бути при своїй нездужающей матери. Такъ то, бачите, банувавъ вонъ за нею, хочь циганка черезъ то, що була слаба на умѣ, не могла вѣдплатити ся ему за то его велике привязане анѣ однѣмъ щиримъ словомъ, анѣ однѣмъ веселымъ поглядомъ.

Все, що ему казали у настъ дома робити, робивъ Алядаръ дуже охотно, але і було зъ нимъ неразъ немало клопоту и гризоты. Малій циганчукъ, бувало, де що може, то потягне: у купця, у рѣзника, въ школѣ. Але згодомъ и того вѣдутивъ ся. Впрочомъ була зъ него дуже ченна дитина; але ему у настъ якоисъ не на здоровле було, зъ дня на день очевидчаки вянувъ. Хочь мавъ що їсти, хочь мавъ де вѣ теплѣ спати, хочь було чисто коло него, все то ему не помогало, бо душа его заедно тужила. Неразъ такъ задумає ся, що мы ажъ дивуємо ся, якъ може така дитина вѣддержати сидѣти цѣлыми годинами и не рушити ся, лишь заедно навперѣдъ себѣ дивити ся стовпомъ. Ажъ коли его колька разомъ закличутъ, то вонъ кине ся, якъ бы пробудивъ ся и перепудивъ ся, а вѣдакъ иде та бере ся зновъ до своїхъ роботы.

Такъ то, бачите, Алядаръ туживъ за свою ненѣкою, а познѣше, саме передъ Роздвоемъ, таки напразду розболівъ ся. Дѣ-

Не меаше удачно вѣдспівавъ той самъ хоръ и іншій пѣснѣ, якъ: „Засвистали козаченьки“, „Тамъ де Днѣпро поблыскує“, „Щастъ намъ Боже“, и „Ще не вмерла Україна“. Гарно выпали и вѣдчти, зъ котрихъ одень „О цѣли читалень“, вѣдчитавъ п. Т. Баришъ, а другій „О упразднѣнію валюты“, вѣдчитавъ п. В. Дубравскій, учитель зъ Опблѣска. Пѣднести на сїмъ мѣсци треба такоже и декламації, котрій такъ само выпали дуже добре, а пѣдовсѣмъ декламація п. Т. Бариша, котрій вѣддекламувавъ „Причину“ зъ Шевченка. Годить ся тутъ зазначити, що п. Т. Баришъ вѣдспівавъ ще такоже дуже красно соля баритоновий: „Замовкли теорбаны“, „Де домъ єсть мій“ и „Чи така вже Божа воля“. Торжество закінчено „Імномъ Народнимъ“.

По вечерку наступила спільна вечера, при котрій хоръ мѣсцевий вѣдспівавъ ще колька красныхъ пѣсень. Численно зборане товариство забавляло ся такъ до позної ночі. Дай Боже, щобъ и інші громады, вѣзячи собѣ примѣръ, поступали такъ само, якъ громада въ Конотопахъ, та завязували у себе читальнѣ!

Лосиць Гузъ, секретарь читальнѣ.

Зъ Сокальщины.

(Великодушный даръ гр. Лянцкоронского. — Еміграція селянъ до Россії).

Рѣдкій прикладъ жертвовлюбивости обывательской для громадъ, доносимо зъ нашої околицѣ. Ото Благор. Панъ Здиславъ графъ Лянцкоронський зъ Тартакова, вѣдступивъ зъ днемъ 1 сїчня 1893 вѣсѧ великихъ коршмы въ своихъ селахъ: Копитовѣ, Горбковѣ, Ксаверіївѣ и Лучицяхъ вразъ зъ пляцами и огородами на власнѣсть громадъ за маленьку доплату. Суть то хороши будынки, котрій громады обернуть на свои школы або громадскій канцелярій и читальнѣ. Перенятій вдачностю за згаданій рѣдкій жертвы, складаємо прилюдно Благор. Пану гр. Лянцкоронському въ имени громады Копитова найсердечнѣйшу подяку за дароване громадѣ огорода и будынку корчмennого. Дай Боже! щобъ той рѣдкій прикладъ жертвовлюбивости заохотивъ и другихъ Пановъ обывателївъ до подобного дѣла, щобъ на мѣсци корчмъ зацвili школы и читальнѣ!

Еміграція Крынинський, гр. кат. парохъ Бобятина и Копитова, Миронъ Нєгода, вйтъ Копитова, Ізидоръ Лагустынъ, заступникъ.

Рухъ еміграційний дотерь уже и до познѣ читальнї. Въ ночі дня 27 жовтня перейшли границю въ Лептатовѣ тамошніхъ колька десятеро людей вразъ въ родинамъ до

ставъ якоисъ горячаки; лѣкарь казавъ, що вонъ перестудивъ ся. Дивча рѣчъ! Давнѣйше, коли бувъ ще меншій и молодшій, мусѣвъ неразъ мерзнути и мокнути черезъ цѣлу зиму, спавъ мокрый ажъ до нитки черезъ цѣлу ночь неразъ підъ голимъ небомъ, вкритий лиши якоисъ лахомъ, и то ему не вадило, бувъ здоровъ, а занедужавъ при всій вѣгодѣ.

Незадовго стало ему щось привиджувати ся, и вонъ вже зъ того бѣльше не вишовъ. Его маленька кучерява головка, що только надумала ся, потонула въ мори вѣчніхъ думокъ. Пѣдчастъ своеї недуги наплѣвъ ся бѣгато всіго, що й купи не держалося, все лишь згадувавъ свою матвяку, кликавъ єї до себе, нѣбы зъ нею пестивъ ся, нѣбы заступавъ єї вѣдъ ударомъ лютого батька, а плакавъ за нею, якъ колись таки на правду плакавъ, коли видѣвъ, якъ єї циганъ побивавъ...

Лжъ жаль бравъ за серце, коли було слухати, якъ вонъ єї кликавъ, якъ надармо до неї вздыхавъ, а ще бѣльше було жаль, якъ вонъ такъ лежавъ зъ розпаленымъ личкомъ и пѣднесенными до неба оченятами. Вже лиши тамъ шукавъ своїхъ ненѣкі, нѣгде вже бѣльше...

Малій Алядаръ померъ и незадовго по тѣмъ вѣсѧ на него забули, отъ такъ, якъ забувавъ ся, коли намъ згине яке прихильне и любе звѣря, отъ якъ н. пр. песъ або котка.

Россії, а за ними выбирають ся й другій. Суть то самі слуги і заробники (халупники), котрії свои хати занчасу попродали. Дѣло свое повели они такъ тайкомъ, що допервь въ день ихъ утечі можна було ту то тамъ почути, що въ Лещатовѣ выбирають ся де-некотрій за границю.

На ту вѣсть поїхавъ заразъ и Отець Душпастиръ зъ Бобятина на мѣсце до Лещатово, щоби збаламученыхъ людей вѣдъ того нерозважного кроку вѣдвести. Но даремвій були всѣ просьби и представлення такъ зо стороны священика якъ вѣтла и жандарма, котрій въ довгихъ представленяхъ ярко вяснили имъ предстоячу утрату св. вѣры и вѣтчины и маєтку прадѣдѣвскаго. Зъ тяжкимъ болемъ серця приходило намъ дивити ся, зъ якою рѣвнодушношю лишали тилю люде свои хаты, хочь бѣдній але дорогий, бо въ нихъ они родились, росли, працювали. Мусѣлабути якась сильна агітація у тихъ людей, що вызвала въ нихъ не менше спольне постановлене, ити въ свѣтъ. Емігранти суть по бѣльшої часті обрядя латинського, а мазури, парубки дво-рскій були першими агітаторами, що послухали зновъ намовъ російскихъ обѣзѣдчиковъ, котрій въ часъ утечі емігрантовъ виступили всѣ на коняхъ готові до обороны передъ нашою жандармерією и вартою.

Здало бы ся, щоби прийшло войско наше стеречи границю, бо туды черезъ Лещатовѣ переходили вже и емігранти изъ Світавови и Стенятина зъ тлумаками на плечахъ. Отъ школа нашихъ нерозважныхъ людей, бо дежъ можна подъ таку слотну осѣнь зъ дробными дѣточками вибиратись въ чужій край, въ котрому небавомъ розчарують ся, и доперва бѣдній зъ встыдомъ повернутъ! Додати треба, що выходять люде, котримъ ся тутъ робити не хотѣло, и шукають тамъ легкого хлѣба, але чи нероби его знайдуть?

K

Переглядъ політичній

Въ вѣденській радѣ громадской викликали вчера антісеміти зновъ великий скандалъ, такъ, що бурмістръ бувъ змушенъ вилючити радныхъ Люгерса и Штайнера зъ чотирохъ заєдань и всѣти имъ вийти заразъ зъ салф. За ними вишли и другій антісеміти.

Посля вѣстей, якій одержала Pol. Corr. зъ Бѣльграду, не предприняло доси сербске правительство нѣякого кроку, щоби продовжити дотеперѣшну угоду торговельну зъ Австро-Угорщиною, але то стане ся певно по вѣдро-ченю скупиши.

Въ рокъ опосля, то було въ осени, зъявивъ ся Алядарбъ батько зновъ въ нашому мѣсточку; перше що було, то зайшовъ до насъ. Ale не навѣдатись до свого сына, дежъ тамъ — попросити пару крейцаровъ, бо ему було вѣчно сухо въ горлѣ, та вязанку сѣна для свого коня. Ему то було байдуже, коли мы ему сказали, що его Аладаръ спочивъ вже давно въ сырой землі. Одно лишилого гнѣвало, що тепер не мавъ вже причини заходити до настъ частѣше и недавави намъ спокою. Ба, ему було бы й на гадку не прийшло поспытати, що було его дитинѣ, а вже таки й зовсімъ не подумавъ о тѣмъ, щоби бодай піти та подивити ся на тиху могилку своеї дитини. Его жінки, вынідѣлон та зуїдалои циганки не було вже такожъ на свѣтѣ. Она вѣддала Богу свого духа такожъ въ зимѣ, якъ разъ въ тихъ дняхъ передъ Роздвомъ, коли й Алядорові очеята замкнулись на вѣки. Тамъ въ горѣ, де веселійше, де бѣльше щастя, де не треба безъ конця волочитись та голодувати, тамъ може знайшлась у неї сила створити нѣмій уста та покликати до себе свою дитину...

Циганъ мавъ вже другу жінку; вонъ бувъ євъ ще бѣльше, якъ небожку.

Бельгійскій газеты доносять, що Европа въ африканській державѣ Конго допускають ся страшныхъ звѣрствъ на тамошніхъ жителяхъ. Експедиція Вандеръ Кнена нищить и палить муринській села.

корона) выбито лише що на пробу и они ажъ за колька днівъ будуть предложеній Б. Вел. Цѣсареви до затвердження, бо треба що позправити въ написи на береозъ монетъ. За вѣсмъ до десять днівъ розподілься вибиване и сихъ монетъ а до квінця року буде вже бѣльша суми тихъ трохъ родовъ монетъ готова.

— Дев'ятъдесять и вѣсмъ лѣтъ въ монастири. У ворменському монастири св. Іакова въ Брусалімѣ по-мерла — якъ доносять ворменській газеты — монахиня Фруттенда въ 115-омъ роцѣ життя. Она була 17-лѣтною дѣвчиною, коли вступила до монастиря, отже прожила въ нѣмъ не менше лише 98 лѣтъ.

— Такій, що небоятъ ся холери. Здавалось бы, що нема такихъ людей, котрій не боялісь бы холери, або бодай не були на столько остерожні, щоби добровільно не виставляли ся на то, аби нею заразити ся. А однакожъ въ Будапештѣ знайшли ся такій, що євъ не боятъ ся. Тамъ знайшло ся колькохъ такихъ дуриставтвъ, що падали на улици, кричали та йокали, що нѣбы то дѣстали холери, и давали ся въ великимъ шумомъ заносити до холеричнихъ шпитальївъ, перенубули колька днівъ въ сихъ не конче привѣтихъ домахъ, а вѣдтакъ вишли въ нихъ нѣбы вже виблѣчні. Були то два челядники ремесничі, котрій ваяли ся на такій способи, щоби безъ великого труду прийти до гротей. Въ Будапештѣ єсть т. зв. „Товариство Самаританівъ“, котре дас кождому, що виходить щасливо изъ холеричного шпиталю значившу запомогу готовими гротами. На то й полакомилися оба ти дуриставтвъ. Одеїнъ въ нихъ дѣстававъ ажъ три разы холери на улици и за кождый разъ дававъ ся переносити до іншого шпиталю и пѣдь іншими іменемъ та въ той способѣ выдуризвъ вѣдъ вгаданого товариства бѣльше якъ 100 зв. Другій занедужавъ лиши два разы, бо бѣльше не було вже часу, позаякъ въ шпитальївъ познали ся на гыхъ „холерникахъ“, а служба санітарна дѣсталася наказъ, щоби ихъ, скоро они дѣстануть ще разъ холери и попадуть ся имъ въ руки не вѣдносити до шпиталю, але вѣдставити на полію, нехай та ихъ лѣчить вѣдъ ихъ небезпечної недуги.

— Примхи міліонервъ. Американській міліонеръ не знаєть, що въ гротами робити, і будують собѣ палаты, якихъ ще вѣхто не видавъ. Одеїнъ въ нихъ въ Мехіку, якій Фей поставивъ собѣ палату на 300 стопъ високу, але на величевихъ велївихъ стовпахъ, такъ що до палати дѣстають ся мешканцѣ віndoю. А довкола тої палати є огороди такій, якъ були въ давнину въ Вавилонії, т. є. такожъ на стовпахъ пембстѣ, на помостѣ земля, а въ тої землѣ ростуть дерева и всякий рослини; цѣлій городъ висить у вѣдуссѣ. Зъ мѣстомъ, положеніемъ у процости, влучена ся палата телефонами. Другій же міліонеръ въ Нового Йорку поставивъ собѣ металеву палату. Балки и фундаменты суть вѣ стали, ірої часті въ мѣди и бронзу, павѣтъ дверї и вікна. Ту годить ся додати, що новойоркській міліонеръ, котрій передъ лѣтами вложили касино міліонервъ, кушили теперъ острівъ Джекіль, виперли въ вѣдтамъ всѣхъ мешканцівъ і теперъ забудують цѣлій островъ своїми палатами. Мають замѣръ не допустити на сю землю жадного человѣка, котрій не буде мати бодай во два міліони зв. Службу свою чей пустять до того ряю, бо якъ же такимъ міліонерамъ та бੋть слугъ бути?

❖ Посмертній вѣсти.

Померли. Въ Мостищу калуского деканата о. Арсеній Авдуковскій въ 77 роцѣ життя а 50 священства.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 29 жовтня. Занедужавшій въ пѣдѣлю на холеру корабельникъ Гекъ померъ. Въ послѣдній добѣ було тутъ зновъ въ подозрѣвихъ выпадкѣвъ занедужання.

Будапештъ 29 жовтня. Въ послѣдній добѣ занедужало тутъ на холеру 19 людей а померло 5.

Сег'единъ 29 жовтня. Холера вибухла тутъ знову; въ трохъ послѣдніхъ дняхъ занедужало тутъ 7 людей а 1 померъ.

Букарештъ 29 жовтня. Пಡеля берлинської депешѣ прибуде нѣмецкій цѣсарь днія 10 сїчня на весѣлє румунського наслѣдника престола до Сігмарінгена.

За редакцію вѣдповѣдає Адамъ Креховецкій.

Новинки.

Львовъ січ 29 жовтня.

— Громадѣ Плавча мала, въ повѣтѣ бережанському, удѣливъ Б. Вел. Цѣсаръ въ приватнихъ фондовъ 100 зв. запомоги на будову школы.

— Зъ круговъ адвокатскіхъ. Дръ Теофіль Коромыш отворивъ адвокатську канцелярію въ Перемышлі.

— Судовий округъ бобрецькій отворено зновъ для торгу худобою, бо зараза пыскова і ратична тамъ виагасла. Иаші повѣтъ ще замкнені.

— Засѣданіе Рады мѣста Львова вѣдбуло ся днія 27 жовтня. Насамперед сконстатувавъ превидентъ Мохнацкій, що Львівъ доси вѣльний вѣдъ холери. Дотеперѣшні кошти на цѣли санітарні виносять 50.000 зв. Вкінці виїкававъ превидентъ подяку комісіямъ санітарнімъ, котрій доси дуже ревно трудивись і ще трудяться. — Дальше принято до вѣдомости рахунокъ коштівъ на приготування до приняття Б. В. Цѣсаря. Кошти виносять 26.415 зв. Закупленій матеріалъ втягнено до інвентаря громадскаго а на случай потреби буде можна іхъ ужити. — Вкінці ухвалено вибрать комісію въ 5 членівъ, котра поробила бы студії і передвступній розслѣдъ що до будови стації електричної для заведення і трамваю електричного у Львовѣ. Комісію ухвалено выплатити на кошти 3000 зв. і вибрали до неї радныхъ: Голомба, Маріянського, Кендзерского, Шаера і Радзинського.

— Зъ салѣ судовомъ. Пята каденція судовъ присяжнихъ вачала передача свою роботу справою Катерини Янковської, обжалованої о убийство власної дитини. Янковська доказувала, що дитина сама задушила ся въ повитю, а она вже веживу вакопала. Судъ привйтвъ до переконання, що Янковська справдѣ не убила своєї дитини і увѣльшивъ євъ одноголосно вѣдъ вини і кары. — Друга справа, котру судъ вчера розвиравъ то надужите власті і спровіврени гротомъ листовосомъ Якимомъ Величкомъ. Вонъ має 8 дѣтей, черезъ то і бѣдній. Вѣдъ р. 1889 будучи гротевымъ листовосомъ, а маючи до удержання такъ численну родину, задержувавъ собѣ що дни потрѣбні гроти въ сумѣ видаванихъ ему почтою на сплату перекававъ поштовихъ. Щоби вимілити контролю, подблювъ підписи і дуплікати перекававъ, — ждавъ, ажъ другій гротъ вояме і пими сплачувавъ адресатовъ, котрій такимъ способомъ не дѣставали гротей на часъ. И въ листовъ гротевихъ виїмавъ такожъ гроти, а вѣдтакъ по двохъ, трохъ дняхъ вкладавъ зновъ, заклеювавъ штучно і передававъ адресатамъ. Такъ довѣвъ вѣдъ до дефіциту 8.742 зв. 27 кр. Ажъ разъ Банкъ не дѣставши гротей на часъ, а въ 3 дні познайші, давъ причину до слѣдства, котре викрыло вину Величка. Вонъ признавъ ся зовсімъ до вини, але каже, що то робивъ вѣдкої нужди. Розправа потягне ся мабуть во два дні.

— Постдинокъ на пістолеты вѣдбується вчера у Львовѣ межи дромъ Р. а капітаномъ В. Капітанъ тяжко ранений въ околиці черева, але на разъ не грозить ему небезпечність. Доносить о томъ Курjer lw.

— Холера. Вѣдъ 6 днівъ не занедужавъ нѣхто въ Краковѣ на холеру і пвагалъ стань здоровля въ краківському повѣтѣ добрый. За те въ Тиавиці въ велицкому повѣтѣ занедужало въ осбѣ мабуть на холеру і въ нихъ померло три; въ Подгужу лучивъ ся такожъ одинъ випадокъ холери, въ Шѣскахъ 1 (равомъ єсть тамъ 25 хорихъ); а у Вѣдни 6.

— До стриїскогї ради повѣтовомъ. Зч куїрівъ сѣльськогї вибрали мѣсѧць іншими дръ Евгеній Олесницкій, адвокатъ въ Стрию, о. Вас. Давидчикъ парохъ въ Тухлѣ і Тишовницкїй, властитель бѣльшої посѣльости.

— Риць. На донахъ въ лѣсахъ борнянськихъ за граніці галицко-угорской застѣрливѣй поручникъ Страньскій въ Самбора риць, дуже рѣдку авѣрину въ нашихъ лѣсахъ. Той риць бувъ на 1 м. 30 днів. довгій, а 70 см. високий.

— Самоубіїство. Въ Петриквіцахъ застѣрливѣй ся въ револьверу Стан. Морусь, маїавинъ велїваничъ въ Загбряль. Причиною до самоубіїства мала бути нещасна любовь.

— Нові гроти. Вѣденьска монетарня почала вже вибивати на бѣльші розмѣри золотій і пікльовий гротъ т. є. монеты по 20 і 10 коронъ золотомъ а 20 і 10 сотицівъ въ віклю. Срѣбні корони (штука по однѣ

